UNIONIN YLEISEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (ensimmäinen jaosto)

10 päivänä huhtikuuta 2013 *

Ympäristöä säästävää matkailua koskevan hankkeen rahoittamiseksi myönnetty tuki — Takaisin perittyjen määrien palauttaminen — Päätös, joka on tehty unionin yleisen tuomioistuimen kumottua tuen peruuttamista koskevan aikaisemman päätöksen — Hyvityskorko — Viivästyskorko — Laskeminen

Asiassa T-671/11,

IPK International – World Tourism Marketing Consultants GmbH, kotipaikka München (Saksa), edustajanaan asianajaja C. Pitschas,

kantajana,

vastaan

Euroopan komissio, asiamiehinään F. Dintilhac, G. Wilms ja G. Zavvos,

vastaajana,

jossa vaaditaan kumoamaan osittain 14.10.2011 annettu komission päätös (ENTR/R1/HHO/lsa – entre.r.l(2011)1183091) maksaa kantajalle yhteensä 720 579,90 euroa, johon sisältyy 158 618,27 euroa hyvityskorkoa,

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja J. Azizi (esittelevä tuomari) sekä tuomarit S. Soldevila Fragoso ja S. Frimodt Nielsen,

kirjaaja: hallintovirkamies K. Andová,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 28.11.2012 pidetyssä istunnossa esitetyn,

on antanut seuraavan

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

tuomion

Asian tausta

1 Käsiteltävänä oleva kanne kuuluu sellaiseen asioiden sarjaan, jossa asianosaiset ovat olleet samat ja jossa on vuodesta 1994 lähtien pantu vireille useita oikeudenkäyntejä unionin yleisessä tuomioistuimessa ja unionin tuomioistuimessa.

2 Viimeisin näistä oikeusriidoista ratkaistiin lopullisesti unionin yleisen tuomioistuimen asiassa T-297/05, IPK International vastaan komissio, 15.4.2011 antamalla tuomiolla (Kok., s. II-1859, jäljempänä 15.4.2011 annettu tuomio), joka on tullut oikeusvoimaiseksi ja jolla kumottiin 13.5.2005 tehty komission päätös (ENTR/01/Audit/RVDZ/ss D(2005) 11382) 530 000 ecun suuruisen rahoitustuen myöntämisestä kantajana olevalle IPK International – World Tourism Marketing Consultants GmbH:lle (jäljempänä IPK) Ecodata-hankkeen yhteydessä 4.8.1992 tehdyn komission päätöksen (003977/XXIII/A3 – S92/DG/ENV8/LD/kz) kumoamisesta (jäljempänä 13.5.2005 tehty päätös). Tässä tuomiossa unionin yleinen tuomioistuin katsoi, että vaikka Euroopan komissio oli perustellusti todennut IPK:n syyllistyneen väärinkäytöksiin, jotka oikeuttivat lähtökohtaisesti peruuttamaan rahoitustuen (tuomion 128–145 kohta), kyseinen päätös oli kuitenkin kumottava siksi, ettei asianmukaista vanhentumisaikaa ollut noudatettu (tuomion 147–166 kohta).

3 IPK vaati 27.7.2011 päivätyllä kirjeellä komission yritys- ja teollisuustoiminnan pääosastoa maksamaan sille yhteensä 911 987,86 euroa. Tämä summa oli jaettu kolmeen erään eli ensimmäiseen IPK:lle maksamatta olevaan 212 000 euron suuruiseen erään, joka oli 40 prosenttia IPK:lle vuonna 1992 myönnetystä rahoitustuesta, toiseen 318 000 euron suuruiseen erään, jonka IPK oli palauttanut ennen edellä 2 kohdassa mainittua unionin yleisen tuomioistuimen 15.4.2011 antamaa tuomiota ja joka oli 60 prosenttia mainitusta rahoitustuesta, sekä kolmanteen 31 961,63 euron suuruiseen erään, joka vastasi IPK:n komissiolle toisen erän palauttamisen yhteydessä maksamaa viivästyskorkoa. Lisäksi IPK vaati kyseisessä kirjeessä sen liitteenä olevan laskelman mukaisesti 252 394,36 euron suuruisen viivästyskoron maksamista 1.1.1994 lukien ensimmäisen erän osalta ja 97 631,87 euron suuruisen viivästyskoron maksamista 18.5.2007 lukien toisen erän osalta. Lopuksi IPK antoi komissiolle aikaa maksuvaatimuksensa täyttämiseen 26.8.2011 asti.

4 IKP muistutti komissiota maksuvaatimuksestaan 26.8.2011 lähetetyllä sähköpostilla.

5 Komissio ilmoitti IPK:lle 2.9.2011 päivätyllä kirjeellä, että se aikoi tarkastella asiakirja-aineistoa perusteellisesti ja täyttää edellä 2 kohdassa mainitun 15.4.2011 annetun tuomion mukaiset velvoitteensa. Komissio ilmoitti IPK:lle myös, että hallinnolliseen menettelyyn, jossa kaikki mahdolliset kyseiseen tuomioon perustuvat velvoitteet on tarkoitus täyttää, voisi kulua huomattavasti aikaa.

6 IPK ilmoitti 4.9.2011 päivätyllä kirjeellä muun muassa, ettei se ymmärtänyt viivästymistä, joka johtui siitä, että komissio tarkastelee edellä 2 kohdassa mainittua 15.4.2011 annettua tuomiota, ja antoi komissiolle 16.9.2011 asti aikaa ilmoittaa, mihin toimenpiteisiin se tämän johdosta ryhtyisi.

7 Komission työntekijä ilmoitti 14.9.2011 puhelimitse IPK:n oikeudenkäyntiasiamiehelle, että komissio aikoi maksaa takaisin rahoitustuen kokonaisuudessaan sekä 31 961,63 euroa viivästyskorkoa. Komissio ei kuitenkaan ollut vielä tehnyt päätöstä siitä, oliko ja missä määrin näille summille maksettava myös korkoa.

8 Komissio otti 11.10.2011 uudelleen puhelimitse yhteyttä IPK:n oikeudenkäyntiasiamieheen ilmoittaakseen IPK:lle epävirallisesti, että se oli päättänyt maksaa tälle yhteensä 530 000 euron suuruisen rahoitustuen sekä IPK:n suorittamat 31 961,63 euron suuruiset viivästyskorot. Lisäksi komissio oli päättänyt maksaa IPK:lle korkoa yhteensä 158 000 euroa. IPK saisi siis kuukauden kuluessa yhteensä noin 720 000 euroa.

9 Komissio antoi 14.10.2011 päätöksen, jonka viite on ENTR/R1/HHO/lsa – entre.r.l(2011)1183091 (jäljempänä riidanalainen päätös), ja antoi sen samana päivänä tiedoksi IPK:lle.

10 Riidanalaisessa päätöksessä komissio ilmoitti yhtäältä sen IPK:lle maksettavan kokonaismäärän korkoineen, jonka suuruus oli 720 579,90 euroa, ja toisaalta sen viivästyskoron määrän, jonka se oli päättänyt maksaa ja jonka suuruus oli 158 618,27 euroa Euroopan keskuspankin (EKP) ja sen edeltäjän Euroopan rahapoliittisen instituutin (ERI) perusrahoitusoperaatioille vahvistamien korkokantojen mukaisesti laskettuna. Lisäksi komissio ilmoitti laskeneensa korot 318 000 euron ja 31 961,63 euron määrille 18.5.2007 lukien ja 212 000 euron määrälle 1.1.1994 lukien ja 31.10.2011 saakka.

11 IPK kiisti 17.10.2011 päivätyllä kirjeellä riidanalaisen päätöksen laillisuuden erityisesti SEUT 296 artiklan nojalla ja vaati ilmoittamaan 31.10.2011 mennessä riidanalaisen päätöksen oikeudellisen perustan, perustelut sille, että korot on määritetty hyvityskoroiksi eikä viivästyskoroiksi, sovelletut korkokannat tarkasti jokaisen maksettavan erän osalta sekä syyn sille, että EKP:n ja ERI:n perusrahoitusoperaatioille vahvistamia korkokantoja ei ollut korotettu kolmella ja puolella prosenttiyksiköllä.

12 Komissio täsmensi 25.10.2011 päivätyssä kirjeessä, että riidanalainen päätös perustui SEUT 266 artiklaan. Se totesi lisäksi, ettei se ole velvollinen maksamaan viivästyskorkoa, koska kyseessä olevaan rahoitustukeen sovellettava ”vuoden 1977 varainhoitoasetus”, sellaisena kuin se on muutettuna Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavan 21.12.1977 annetun varainhoitoasetuksen muuttamisesta 13.3.1990 annetulla neuvoston asetuksella (Euratom, EHTY, ETY) N:o 610/90 (EYVL L 70, s. 1), ei sisällä säännöksiä korkojen maksamisesta tuensaajille. Samaten tiettyjen 21.12.1977 annetun varainhoitoasetuksen säännösten soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 9.12.1993 annettu komission asetus (Euratom, EHTY, EY) N:o 3418/93 (EYVL L 315, s. 1) tuli voimaan vasta rahoitustukea koskevan sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen, ja joka tapauksessa mainitun asetuksen 94 artiklan 1 kohtaa sovelletaan ainoastaan komission esittämiin maksuvaatimuksiin eikä päinvastaisiin tilanteisiin (ks. myös kyseisen asetuksen XIV osasto ja 92 artikla). Myöskään Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta 25.6.2002 annettua neuvoston asetusta (EY, Euratom) N:o 1605/2002 (EYVL L 248, s. 1) ja asetuksen N:o 1605/2002 soveltamissäännöistä 23.12.2002 annettua komission asetusta (EY, Euratom) N:o 2342/2002 (EYVL L 357, s. 1) ei sovelleta sopimuksiin, jotka on allekirjoitettu ennen kuin kyseiset asetukset tulivat voimaan 1.1.2003. Komission mukaan oikeuskäytännöstä seurasi kuitenkin selvästi, että komissio on kumoamistuomion johdosta velvollinen maksamaan hyvityskorkoa. Komissio oli siis päättänyt maksaa maksettavana olevan kokonaissumman kullekin erälle EKP:n ja ERI:n korkokantojen mukaista korkoa kirjeen liitteenä olleessa taulukossa esitetyn laskelman mukaisesti. Kyseisessä taulukossa komissio oli laskenut koron edellä 3 kohdassa tarkoitetun saatavan kullekin erälle 13.7.2011 saakka ottaen huomioon EKP:n perusrahoitusoperaatioille vahvistaman korkokannan. Komissio täsmensi tästä, että hyvityskoron soveltamisen sallivan säännön puuttuessa korkokantaa ei ollut syytä korottaa kolmella ja puolella prosenttiyksiköllä. Lopuksi komissio totesi lykkäävänsä maksua siihen asti, kunnes IPK vastaisi sen kirjeeseen.

13 IPK ilmoitti komissiolle 3.11.2011 päivätyllä kirjeellä katsovansa, että komission esittämät perustelut riittivät täyttämään SEUT 296 artiklan edellytykset, ja kehotti komissiota ”suorittamaan sille maksun”.

14 Komissio ilmoitti 18.11.2011 päivätyssä kirjeessä yhtäältä vastaanottaneensa IPK:n 3.11.2011 päivätyn kirjeen, jossa IPK oli hyväksynyt komission selvityksen ja kehottanut tätä maksamaan 720 579,90 euroa, ja toisaalta, että maksu oli hyväksytty suoritettavaksi 16.11.2011. Lopuksi komissio huomautti katsovansa, että kaikki edellä 2 kohdassa mainittuun 15.4.2011 annettuun tuomioon perustuvat IPK:n saatavat olivat kyseisen maksun seurauksena kokonaisuudessaan ja lopullisesti lakanneet.

15 IPK:n tilille Stadtsparkasse Münchenin maksettiin 22.11.2011 720 579,90 euroa.

16 IPK vastasi komission 18.11.2011 päivättyyn kirjeeseen 30.11.2011 päivätyllä kirjeellä. IPK korosti siinä ensinnäkin, ettei sen 3.11.2011 päivättyä kirjettä saanut ymmärtää siten, että siinä olisi hyväksytty komission esittämien perustelujen sisältö, vaan että siinä rajoituttiin toteamaan näiden perustelujen riittävän täyttämään SEUT 296 artiklan edellytykset. Tämän jälkeen IPK väitti, että 25.10.2011 päivätyssä kirjeessä esitetyt perustelut olivat oikeudellisesti virheelliset. IPK:n mukaan tässä kirjeessä suoritetussa korkojen laskennassa ei nimittäin ollut noudatettu vakiintunutta oikeuskäytäntöä, sellaisena kuin komissio on siihen vedonnut, ja jonka mukaan kaikkia EKP:n perusrahoitusoperaatioille vahvistamia korkokantoja on korotettava kahdella prosenttiyksiköllä. Näin ollen IPK vaati komissiota korjaamaan korkojen laskentatapaansa 9.12.2011 mennessä siten, että IPK:hon sovellettuja korkokantoja korotettaisiin kahdella prosenttiyksiköllä, ja jollei tällaista korjausta tehdä, IPK nostaisi kumoamiskanteen riidanalaisesta päätöksestä.

17 Komissio ei vastannut IPK:lle määräajassa.

Oikeudenkäyntimenettely ja asianosaisten vaatimukset

18 IPK nosti nyt käsiteltävän kanteen unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamossa 22.12.2011 kirjatulla kannekirjelmällä.

19 Koska eräs jaoston tuomareista oli estynyt osallistumasta esillä olevan asian käsittelyyn, unionin yleisen tuomioistuimen presidentti nimesi unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 32 artiklan 3 kohdan mukaisesti toisen tuomarin täydentämään jaoston kokoonpanoa.

20 Unionin yleinen tuomioistuin päätti 16.4.2012 työjärjestyksensä 47 artiklan 1 kohdan nojalla, ettei se anna lupaa toiseen kirjelmien vaihtoon.

21 IPK pyysi unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamossa 30.4.2012 kirjatulla erillisellä asiakirjalla lupaa täydentää asiakirja-aineistoa hyvityskorkojen ja viivästyskorkojen osalta, kun otetaan huomioon komission esittämät perustelut. Unionin yleinen tuomioistuin ilmoitti IPK:lle 8.5.2012 päivätyllä kirjeellä päätöksestään sallia edellä mainittuihin seikkoihin rajatun kantajan vastauskirjelmän jättäminen. IPK jätti kyseisen kirjelmän 13.6.2012. Komissio jätti vastaajan vastauskirjelmän 24.7.2012.

22 IPK vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

— kumoaa riidanalaisen päätöksen siltä osin kuin IPK:lle myönnettyjen korkojen määrä on vain 158 618,27 euroa

— velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

23 Komissio vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

— hylkää kanteen

— velvoittaa IPK:n korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

24 Unionin yleinen tuomioistuin (ensimmäinen jaosto) päätti esittelevän tuomarin kertomuksen perusteella aloittaa suullisen käsittelyn.

25 Asianosaisten lausumat ja vastaukset unionin yleisen tuomioistuimen esittämiin suullisiin kysymyksiin kuultiin 28.11.2012 pidetyssä istunnossa.

Oikeudellinen arviointi

26 IPK esittää riidanalaisen päätöksen osittaista kumoamista koskevan vaatimuksensa tueksi yhden ainoan kanneperusteen, joka koskee SEUT 266 artiklan rikkomista siltä osin kuin komissio on tehnyt virheitä maksettavien korkojen määrää laskiessaan.

27 IPK huomauttaa, että komissio tunnusti riidanalaisessa päätöksessä olevansa edellä 2 kohdassa mainitun 15.4.2011 annetun tuomion perusteella velvollinen maksamaan IPK:lle kaikki erät mukaan lukien 561 961,63 euroa. Komissio tunnusti myös olevansa velvollinen maksamaan IPK:lle korkoa 212 000 euron erälle 1.1.1994 lukien sekä 318 000 euron ja 31 961,63 euron erille 18.5.2007 lukien. IPK:n mukaan kyseiset komission maksuvelvoitteet eivät ole tämän oikeusriidan kohteena, joten niiden osalta riidanalainen päätös on tullut lopulliseksi. Komissio on kuitenkin IPK:n mukaan laskenut maksettavat korot väärin ja SEUT 266 artiklan vastaisesti yhtäältä, koska se ei korottanut kahdella prosenttiyksiköllä EKP:n ja ERI:n perusrahoitusoperaatioille vahvistamia korkokantoja, joita se sovelsi kaikkiin kolmeen edellä mainittuun erään, ja toisaalta, koska se laski ilmeisen virheellisesti edellä 2 kohdassa mainitun 15.4.2011 annetun tuomion julistamisesta lukien kertyneet viivästyskorot.

28 Komissio vaatii IPK:n esittämän ainoan kanneperusteen hylkäämistä.

29 Komissio katsoo, että hyvityskoron maksamisen tarkoituksena on ainoastaan korvata inflaatiosta vahingon aiheutumisen ajankohdan ja tuomion julistamisen ajankohdan välisenä aikana aiheutuneet menetykset. EKP:n perusrahoituskorkoja sovelletaan, jotta korot, joiden tarkoituksena on hyvittää keskimääräinen rahan arvon alentuminen jäsenvaltioissa, laskettaisiin yhdenmukaisesti koko Euroopan unionissa inflaatioprosentin vaihdellessa jäsenvaltioittain. Asiassa T-88/09, Idromacchine ym. vastaan komissio, 8.11.2011 antamassaan tuomiossa (Kok., s. II-7833) unionin yleinen tuomioistuin teki siten selvän erottelun korkokannan, jota sovelletaan yhtiön kotipaikan – joka kyseisessä tapauksessa oli Italia – osalta.

30 IPK on sitä vastoin sijoittautunut Saksaan, jossa keskimääräinen rahan arvon alentuminen oli EKP:n perusrahoituskoron arvoa alhaisempi. Ajanjaksolla 1994–2010 tämä korko on toisinaan ollut selvästi Saksan inflaatioprosenttia suurempi. Komission mukaan kyseisellä ajanjaksolla keskimääräinen inflaatioprosentti Saksassa nimittäin oli 1,6 prosenttia, kun taas perusrahoituskorko oli keskimäärin noin 3,3 prosenttia. Komissio päättelee, että kun IPK saa jo perusrahoituskoron soveltamisesta huomattavan hyödyn – mikä on hyväksyttävä, kun otetaan huomioon tarve soveltaa yhtenäistä korkokantaa – sen soveltaminen johtaisi kuitenkin siihen, että IPK saisi jopa yli kaksi kertaa inflaatiota suuremman hyvityksen. Perusrahoituskoron korottaminen kahdella prosenttiyksiköllä johtaisi edelleen siihen, että IPK:n olisi mahdollista saada keskimäärin yli kolme kertaa inflaatiota suurempi hyvitys (5,3 prosenttia verrattuna 1,6 prosenttiin) ilman mitään oikeusperustaa. Saksassa taloudellinen tilanne on lisäksi hyvin erilainen kuin Italiassa, jossa inflaatioprosentti toisinaan ylitti perusrahoituskoron ajanjaksoilla 1996–1996 ja 2002–2005.

31 Oikeuskäytännössä hyväksytään kuitenkin vain inflaation hyvittäminen eikä sellaista korvausta, joka oikeuttaisi perusrahoituskoron korottamisen, tai kantajan mahdollisuutta hyötyä taloudellisesti jonkin toimen kumoamisesta. Tilanne olisi kuitenkin tällainen, mikäli IPK:hon sovellettaisiin perusrahoituskorkoa korkeampaa korkokantaa. Komission mukaan tällaisen edun saamisen perusteettomuus on sitäkin ilmeisempää, koska IPK ei velkojana ollut vilpittömässä mielessä, mikä on oikeudenmukaisuuden ja kohtuuden periaatteiden vastaista. Edellä 2 kohdassa mainitussa 15.4.2011 annetussa tuomiossa unionin yleinen tuomioistuin nimittäin totesi, että IPK oli tehnyt komission virkamiehen kanssa salaisen yhteistyösopimuksen saadakseen tai voidakseen pitää riidanalaisen rahoitustuen (tuomion 126, 144 ja 145 kohta), saanut sääntöjen vastaisesti luottamuksellisia tietoja (tuomion 130 kohta), esittänyt harhaanjohtavia lausumia ja sitten yrittänyt salata ne todelliset olosuhteet, joihin rahoitushakemuksen tekeminen perustui (tuomion 134 kohta).

32 Komissio kiistää myös olevansa velvollinen maksamaan viivästyskorkoa. Komissio ei ole käsiteltävässä asiassa menetellyt virheellisesti eikä sitä ole velvoitettu maksamaan korkoa koroille. Unionin yleinen tuomioistuin totesi sitä vastoin IPK:n syyllistyneen useisiin väärinkäytöksiin, joista osa oli pitkäkestoisia, joten sellaisen laskentatavan, jossa korolle lasketaan korkoa, soveltaminen ei olisi perusteltua. Olisi jopa SEUT 310 artiklan 5 kohdassa vahvistetun moitteettoman varainhoidon periaatteen vastaista palkita tällaiset väärinkäytökset soveltamalla mainitunlaista laskentatapaa, jolle ei siis ole SEUT 310 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua oikeusperustaa.

33 Unionin yleinen tuomioistuin toteaa aluksi, että komissio on todellakin riidanalaisessa päätöksessä myöntänyt olevansa IPK:lle velkaa 561 961,63 euron suuruisen pääoman verran, minkä se vahvisti suullisessa käsittelyssä vastauksena unionin yleisen tuomioistuimen suulliseen kysymykseen ja mikä merkittiin suullisen käsittelyn pöytäkirjaan. Komissio myönsi suullisessa käsittelyssä lisäksi olevansa IPK:lle velkaa 158 618,27 euroa hyvityskorkona eli yhteensä 720 579,90 euroa. Komissio ei kyseenalaistanut suullisessa käsittelyssä myöskään sitä, että maksettava korko on päävelan määrään nähden luonteeltaan liitännäinen.

34 Tässä tilanteessa komission väitteillä, joiden mukaan yhtäältä IPK on vilpillisessä mielessä oleva velkoja ja toisaalta unionin yleinen tuomioistuin on edellä 2 kohdassa mainitussa 15.4.2011 antamassaan tuomiossa todennut IPK:n syyllistyneen väärinkäytöksiin, ei voida saattaa kyseenalaiseksi päävelan olemassaoloa eikä sitä, että komissio on sen osalta velvollinen maksamaan korkoa, joka on laskettava asiaa koskevien sääntöjen mukaisesti. Näin ollen kyseiset väitteet on hylättävä tehottomina, vaikka niiden tarkoituksena olisikin vedota nemo auditur propriam turpitudinem suam allegans -oikeusperiaatteeseen – jonka mukaan kukaan ei voi etua saadakseen vedota omaan lainvastaiseen menettelyynsä muita kohtaan –, minkä komissio sitä paitsi kielsi suullisessa käsittelyssä vastauksena unionin yleisen tuomioistuimen suulliseen kysymykseen. Tästä on kuitenkin täsmennettävä, että komission käsiteltävässä asiassa omaksuma lähestymistapa on peräisin siitä, että se tulkitsi väärin sen edellä 2 kohdassa mainitun 15.4.2011 annetun tuomion ulottuvuutta, josta ei ilmene, että komissiolla olisi jonkinlainen velvollisuus palauttaa kyseessä oleva rahoitustuki IPK:lle. Kyseisessä tuomiossa unionin yleinen tuomioistuin nimittäin vahvisti 13.5.2005 tehdyssä päätöksessä esitetyt tosiseikkoja koskevat toteamukset, jotka koskivat väärinkäytöksiä, joihin IPK oli syyllistynyt ja jotka lähtökohtaisesti oikeuttivat kyseessä olevan rahoitustuen peruuttamisen (tuomion 128–145 kohta), ja kumosi mainitun päätöksen ainoastaan sillä perusteella, ettei komissio ollut noudattanut asianmukaista vanhentumisaikaa (tuomion 147–166 kohta). Tästä seuraa lisäksi, että riidanalainen päätös on kyseessä olevan päävelan ainoa oikeusperusta.

35 IPK:n esittämän ainoan kanneperusteen ensimmäisestä osasta eli väitetystä hyvityskoron virheellisestä laskennasta on muistutettava, että IPK:n mukaan näitä korkoja olisi pitänyt korottaa kahdella prosenttiyksiköllä suhteessa EKP:n perusrahoitusoperaatioille vahvistamaan korkokantaan. On kuitenkin kiistatonta, että komissio on laskiessaan koron 31.10.2011 saakka ottanut huomioon ainoastaan EKP:n perusrahoitusoperaatioille vahvistaman korkokannan ilman kahden prosenttiyksikön korotusta, niin kuin riidanalaisessa päätöksessä todetaan.

36 Kuten edellä 33 kohdassa on huomautettu, komissio ei kiistä olevansa velvollinen maksamaan IPK:lle hyvityskorkoa vahvistettujen sääntöjen mukaisesti. Vakiintuneessa oikeuskäytännössä on tästä todettu, että kyseiset korot on niiden täsmällisestä nimityksestä huolimatta laskettava aina EKP:n perusrahoitusoperaatioille vahvistaman korkokannan perusteella lisättynä kahdella prosenttiyksiköllä (asia T-171/99, Corus UK vastaan komissio, tuomio 10.10.2001, Kok., s. II-2967, 64 kohta; asia T-160/03, AFCon Management Consultants ym. vastaan komissio, tuomio 17.3.2005, Kok., s. II-981, 130–132 kohta ja edellä 29 kohdassa mainittu asia Idromacchine ym. vastaan komissio, tuomion 77–80 kohta). Kuten IPK toteaa, kyse on kiinteämääräisestä korotuksesta, jota sovelletaan kaikissa tilanteissa tarvitsematta konkreettisesti ottaa kantaa siihen, onko kyseinen korotus perusteltu verrattuna rahan arvon alentumiseen kyseisellä ajanjaksolla siinä jäsenvaltiossa, johon velkoja on sijoittautunut.

37 Edellä 29 kohdassa mainitussa asiassa Idromacchine ym. vastaan komissio antamassaan tuomiossa (77–79 kohta) unionin yleinen tuomioistuin kyllä aluksi katsoi, että huomioon on otettava rahan arvon alentuminen, jota mitataan Eurostatin (Euroopan unionin tilastotoimisto) asianomaisten yritysten sijoittautumisvaltiossa kyseisellä aikavälillä toteamalla vuotuisella inflaatioprosentilla. Unionin yleinen tuomioistuin kuitenkin sovelsi tämän jälkeen yhdenmukaisesti kiinteämääräistä kahden prosenttiyksikön korotusta hyvitys- ja viivästyskorkoihin siten, että hyvityskorkoa oli maksettava tuomion julistamispäivään 8.11.2011 saakka ja viivästyskorkoa tämän jälkeiseltä ajalta. Lisäksi IPK esittää tästä perustellusti, että mainitussa toisessa asiassa yhdenmukainen kiinteämääräinen kahden prosenttiyksikön suuruinen korotus ei riippunut Italiassa – johon Idromacchine oli sijoittautunut – kyseisellä aikavälillä toteutuneesta inflaatioprosentista, koska tämä inflaatioprosentti oli EKP:n korkokantaa korkeampi ainoastaan vuosien 2010 ja 2011 aikana, kuten komissio itsekin kirjallisissa huomautuksissaan esittää. Jos komission näkemys siitä, että myönnettävän hyvityskoron korkokannan olisi riiputtava toteutuneesta inflaatioprosentista, pitäisi paikkansa, unionin yleisen tuomioistuimen ei olisi pitänyt soveltaa kyseistä kahden prosenttiyksikön kiinteämääräistä korotusta aikaisempaan ajanjaksoon, koska pelkän korottamattoman EKP:n korkokannan soveltamisella Idromacchine olisi kyseisen ajanjakson aikana saanut riittävän suuren hyvityksen rahan arvon alentumisesta.

38 Asiayhteydessä, jossa oli tosin kyse viivästyskoron laskemisesta, unionin yleinen tuomioistuin on lisäksi jo todennut, että kieltäytyminen maksamasta tällaista korkoa voi johtaa siihen, että unioni saa perusteetonta etua, mikä on unionin yleisten oikeusperiaatteiden vastaista (ks. edellä 36 kohdassa mainittu asia Corus UK vastaan komissio, tuomion 55 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Korkokannan kiinteämääräinen kahden prosenttiyksikön suuruinen korotus perustuu siis haluun välttää tällainen perusteettoman edun saaminen kaikissa mahdollisissa olosuhteissa.

39 Edellä esitettyjen seikkojen perusteella on katsottava, että komissio teki virheen jättäessään korottamatta edellä 3 kohdassa mainittuihin velan kolmeen eri erään sovellettuja hyvityskorkokantoja, ja että IPK:n ainoan kanneperusteen ensimmäinen osa on hyväksyttävä.

40 Ainoan kanneperusteensa toisen osan yhteydessä IPK väittää, että komission olisi pitänyt tunnustaa edellä 2 kohdassa mainitun 15.4.2011 annetun tuomion julistamisesta alkaen kertynyt viivästyskorko ja laskea se velan sellaisen kokonaismäärän perusteella, johon olisi lisätty kyseiseen päivään saakka kertynyt hyvityskorko. On kuitenkin selvää, ettei komissio ole ottanut ennen mainitun tuomion julistamista eikä sen jälkeen huomioon viivästyskorkoa, jota se ei katsonut olevansa velvollinen maksamaan sovellettavan säännöstön ja oikeuskäytännön perusteella.

41 Tältä osin on riittävää muistuttaa vakiintuneesta oikeuskäytännöstä, jossa on todettu, että komissiolla on ehdoton velvollisuus maksaa viivästyskorkoa muun muassa silloin, kun sille on syntynyt sopimussuhteen ulkopuolinen unionin vastuu, kyseisen velvoitteen toteavan tuomion julistamisen jälkeiseltä ajanjaksolta (ks. vastaavasti yhdistetyt asiat C-104/89 ja C-37/90, Mulder ym. vastaan neuvosto ja komissio, tuomio 27.1.2000, Kok., s. I-203, 35 kohta ja edellä 29 kohdassa mainittu asia Idromacchine ym. vastaan komissio, tuomion 79 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen), ja silloin, kun perusteeton etu palautetaan kumoamistuomion seurauksena (edellä 36 kohdassa mainittu asia Corus UK vastaan komissio, tuomion 50 kohta ja sitä seuraavat kohdat). Millään komission esittämällä väitteellä ei voida syrjäyttää tätä lähtökohtaista velvollisuutta nyt käsiteltävässä asiassa, jossa komissio edellä 2 kohdassa mainitun 15.4.2011 annetun tuomion – jolla kumottiin 31.5.2005 tehty päätös – seurauksena myönsi riidanalaisessa päätöksessä olevansa velvollinen palauttamaan kyseessä olevan rahoitustuen pääoman IPK:lle. Vastauksena unionin yleisen tuomioistuimen suulliseen kysymykseen komissio sitä vastoin suullisessa käsittelyssä myönsi olevansa velvollinen maksamaan viivästyskorkoja edellä 2 kohdassa mainitun 15.4.2011 annetun tuomion julistamisesta lukien, mikä merkittiin suullisen käsittelyn pöytäkirjaan. Näin ollen on todettava, että komissio oli velvollinen lisäämään maksettavaan pääomaan, sellaisena kuin se on tunnustettu riidanalaisessa päätöksessä, viivästyskorot, jotka tässä tapauksessa, koska asianosaiset ovat tästä asiasta yksimielisiä, on laskettava edellä 2 kohdassa mainitun 15.4.2011 annetun tuomion julistamisesta lukien siitä huolimatta, että mainittu päätös on kyseessä olevan päävelan ainoa oikeusperusta (ks. edellä 34 kohta).

42 Lisäksi IPK esittää perustellusti, että komissio oli myös velvollinen laskemaan viivästyskoron aiemmin kertyneellä hyvityskorolla lisätyn velan pääoman perusteella. Vaikka unionin yleisen tuomioistuimen oikeuskäytännössä ei lähtökohtaisesti hyväksytä ennen saatavan olemassaolon toteavan tuomion julistamista kertyneen hyvityskoron tai tällaisen tuomion julistamisen jälkeen kertyneen viivästyskoron lisäämistä pääomaan, unionin yleinen tuomioistuin määrää kuitenkin vahvistamaan maksun täysimääräiseen suorittamiseen asti kertyvän viivästyskoron aikaisemmin kertyneellä hyvityskorolla lisätyn saatavan pääoman määrän perusteella (ks. vastaavasti edellä 36 kohdassa mainittu asia Corus UK vastaan komissio, tuomion 64 ja 65 kohta ja edellä 36 kohdassa mainittu asia AFCon Management Consultants ym. vastaan komissio, tuomion 132 ja 133 kohta). Tässä lähestymistavassa erotetaan siis oikeudenkäyntiä edeltävät hyvityskorot oikeudenkäynnin jälkeisistä viivästyskoroista, koska viimeksi mainittujen osalta on otettava huomioon aiheutuneet taloudelliset menetykset kokonaisuudessaan, mukaan lukien rahan arvon alentumisesta aiheutuneet menetykset.

43 Näin ollen IPK:n ainoan kanneperusteen toinen osa on hyväksyttävä siltä osin kuin komissio jätti lainvastaisesti myöntämättä kahdella prosenttiyksiköllä korotetun viivästyskoron, joka on laskettava saatavan pääoman, johon sisältyy aikaisemmin kertynyt hyvityskorko, perusteella ja tässä tapauksessa 15.4.2011 annetun tuomion julistamisesta lukien, koska asianosaiset ovat tästä asiasta yksimielisiä.

44 Kaiken edellä esitetyn perusteella kanne on siten hyväksyttävä ilman, että olisi tarpeen ottaa kantaa siihen, onko komissio rikkonut SEUT 266 artiklaa, ja riidanalainen päätös on kumottava siltä osin kuin siinä rajoitetaan palautettavien korkojen määrä 158 618,27 euroon.

Oikeudenkäyntikulut

45 Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska komissio on hävinnyt asian, se on IPK:n vaatimusten mukaisesti velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto)

on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Kumotaan 14.10.2011 annettu komission päätös (ENTR/R1/HHO/lsa – entre.r.l(2011)1183091) siltä osin kuin siinä vahvistettu IPK International – World Tourism Marketing Consultants GmbH:lle maksettavien korkojen määrä rajoittuu 158 618,27 euroon.

2) Euroopan komissio velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Azizi Soldevila Fragoso Frimodt Nielsen

Julistettiin Luxemburgissa 10 päivänä huhtikuuta 2013.

Allekirjoitukset